

Mladočovské vidle

Kde zdravý selský prostě dává rozum

Z obsahu čísla

Úvodník

Hobby: Selská jízda traktorů

Krimi: Nečestné praktiky zástupců energetických společností v naší osadě

Rozhovor se starostou obce Vysoká Lhota

Recept: Řepný kvas

Dětský koutek: Říkanka

Anglický koutek - slovíčka

Vtip

Je čas spát. Tma už na Mladočov plně dolehla, i pouliční světla spí. Jen ta na vršíčku hru na tmou hrát nechtějí a střeží široké okolí. Martin již dorazil na větrném koni, bílého i letos zase někde nechal ustájeného. Snad za ním bělouš ještě do Vánoc doběhne. Zima tu nikoho jen tak “nedoběhne”, až “přijde čas zeptá se, co jsme dělali v létě”. Je teplo, nevzpomínám - vypadá to, že i Maruška nebude muset měsíc Leden o jahody žádat. Některé svatomartinské husy se v naší vesnici také ještě stále pasou. Ráda potkávám husy na silnici – instinktivně je to táhne dolů k vodě. Husar, který dochází ke krajnici jako poslední, se ještě jednou otočí a výstražně našemu autu naposledy pohrozí: Ssss! Zkrátka hejno venkovských husiček je lepší zpomalovač provozu než vyhláška o nejvyšší povolené rychlosti v obci. Chtělo by to už jen výstražnou dopravní značku: Pozor, přechod pro husy! Motivace zpomalit je jasná všem. Ledaže by si nějaký poberta chtěl na cizí huse smlsnout a rovnou si ji šoupnout “za tepla” do kufru. Ale dnes už se s

a
jaké

čerstvou husou lidé moc párat nechtějí. Škubat, kuchat, marinovat, podlévat. A přece to stojí za to – tchyně Hilary, když uviděla pekáč s husou na stole, řekla: “Poor goose!” (chudák husa). Pak si ale s chutí dala – i když je v Anglii každý druhý na nízkocholesterolové dietě a nedaří se mu na ní zrovna nejlépe.

I naše husy nám před několika lety několikrát uletěly a dědeček Lenochů je vždy trpělivě donavigoval až k nám. Když přestane růst tráva, chutnají jim nové keře a kůra stromků – některé ošibrané stromky to už “nerozdýchaly”, a tak jsme jejich chov na dobu neurčitou odložili.

Volala jsem jednou tetě: “Kolik že potřebuju hus na jeden polštář?” “Asi tak čtyři.” Pak jsem na to škubání stejně neměla trpělivost. A pro pírkou přes plot také neskáču. O to víc si ale vážím těch peřových dušen, co jsem dostala od babičky do výbavy. Tam na Moravě drží teta stále domácí “škubačky”. Susedky se v zimě u ní sejdou, brka házou rovnou pod stůl a vedou lehkou přátelskou konverzaci. Klebetění robek prohřívá celý dům pocitem bezpečí a sounáležitosti. Pak jim dá teta na svačinu koláče, chlebičky nebo domácí klobásky, čaj, kafe a dere se dál. Když někdo prudce otevře dveře nebo pes zavrtí ocasem, andělská peříčka se rozletí všude po kuchyni.

Než budete zase ve svých domovech zatápět a poslouží vám k tomu i tento papír, přeji vám příjemné počtení Mladočovských vidlí a hezké zimní svátky. Věra

Hobby: Selská jízda traktorů

Londýňané nejsou zrovna proslulí řízením traktorů. Je tedy pochopitelné, že to jednomu Angličanovi z

velkého města trvalo, než objevil traktor a začal hledat ten správný - Zetor. Jeho konečnou motivací a inspirací s troškou závisti byli jeho sousedé starousedlíci, kteří mají bohatší zkušenosti s traktory různých typů a kteří byli tak hodní, že svému srandovnímu anglickému sousedovi pověděli o svých zkušenostech. Pomohli zotavujícímu se bláznovi z města, aby lépe pochopil klady a zápory traktorů, mohl si lépe vybrat. Průzkum skončil. Jeho výsledkem je krásný Z 3011 s kabinou - již brzy bude v bezpečí stodoly. Teď už nebudu v Mladočově trhat partu. Život v České republice se mi líbí a ve vsi Mladočov obzvláště - skvělí sousedé, od nichž se učím, a ještě lépe - kteří dokážou ocenit staré osvědčené způsoby hospodaření, které historicky byly doslova chlebem denního života. Obzvláště zde, v bohatých a krásných českých zemích, které mlékem a strdím oplývají.

Neil

Krimi: Nečestné praktiky zastupitelů energetických společností v naší osadě

V naší vesnici se z času na čas objevují zástupci energetických společností. Mohou být převlečení za hodnou tetičku, "zástupkyni" Energetického regulačního úřadu - jako by si v zástěře odskočila od plotny "zlevnit nám elektřinu". Nebo může jít (jako minulý týden) o dva usměvavé "zástupce distribučních firem", panáčky v kravatách, s deskami, ve kterých už mají pro nás připravenou smlouvu. Vydávají se za činovníky, kteří přišli zkontrolovat, zda nás ČEZ neokrádá o pár korun měsíčně, chtějí vidět elektroměr (jako by chtěli udělat odečet), zda nám měří dobře, nechají si předložit faktury, zda máme dobře nastavenou sazbu, tarif, zda nám ČEZ zbytečně neúčtuje víc než má, zda nepřeplácíme – prostě využívají různé triky a figle. Zamotají lidem hlavu jako vychytralý hloupý Honza z filmu s Jiřím Kornem. Energetičtí zástupci nás dokážou tak zblbnout počítáním tuctu velbloudů a třech zaběhnutých, že bychom je nepřehádali a museli jako hostinský v tom filmu uznat prohru a otočit tabulku: *Dnes za peníze, zítra zdarma na Zítra za peníze, dnes zdarma*. Závěr: Když už zjistíte, že jste "cosi podepsali" s logem podobnému ČEZU, u kterého dle jejich slov "zůstáváte, nic se nemění," a zjistíte zpětně, že jste ve skutečnosti přešli k jinému dodavateli (smlouvu vám "podstrčili"), ani nevíte jak, urychleně odstupte od smlouvy do 30 dnů v případě podomního prodeje dle občanského zákoníku

(pokud jste si je sami nepozvali), nebo nahlašte ČEZU, že chcete zůstat u něho. Každopádně je třeba si pamatovat, že jde o "šmejdy", podomní nereseriozní prodejce a podle toho s nimi jednat – nic mezi dveřmi nepodepisovat, případně zavolat 156. Obec může podomní prodej zakázat vyhláškou (jistě nikomu chybět nebude), ale nejlepší ochranou pro Mladočováky je jejich zdravý selský.

Rozhovor se starostou obce Vysoká Lhota (okr. Pelhřimov) panem Františkem Plášílem.

Z internetu jsem vyčetla, že jste v ČR nejmenší obec, co se týče počtu obyvatel. Je toto číslo jen optické, nebo je tomu ve skutečnosti jinak? Dejte tomu, že se vám o víkendu počet obyvatel zdvojnásobí?

Ne. Ne. Je to 17 ...lidu.

Čím je třeba ještě specifická vaše vesnice? Jsou to samoty?

Ne. ne. Je to uzavřená obec, 26 čísel. Z toho je 9 obydlených trvale. Druhé chalupy mají i děti původních obyvatel, Pražáků máme asi dvě rodiny.

Jak se Vám tam žije, je to těžké vládnout malé obci?

Není. Proč by to mělo být těžké? My máme věkový průměr 64,6 let, jsou tu důchodci. V 50. letech to vzniklo tím, že se vystěhovali, ti mladí lidi, nemohli stavět tady...se mohlo stavět jenom ve střediskových obcích...všechno se to vystěhovalo do měst. Sídliště v Pelhřimově a Pacově - to je vystěhovaná vesnice.

Byla tam u vás dramatická kolektivizace, kvůli které se lidé raději odstěhovali do měst, aby pracovali ve fabrice, ne v JZD?

No, samozřejmě, samozřejmě, i když jsme tady na Vysočině a tady nikdy nějakí bohatí sedláci moc nebyli...tady byl největší statek 20 ha, dva 16ha, všechno okolo 10 ha..ale ta násilná kolektivizace,...jejich děti šly se učit něčím, do továrny.

Jak to vypadá s vizí do budoucna? Nevymře vesnice?

Jsme vesnice bezdětná. K nám se sem stěhují – ale jsou to ti důchodci. Ti, co odešli v těch 60. letech pryč do toho města, protože to drželi ty chalupy. Nebo tady měli rodiče, byty nechají dětem, mám tady

asi 2-3 rodiny takto...ale vidím to, jsem takový optimista, věřím, že k tomu vymření nedojde.

Byli jste někdy pod jinou obcí?

Ano, do roku '92 spojení s Kamenem. Po volbách jsme to rozbili.

A co byl ten hlavní důvod k tomu osamostatnění?

Euforie. Radost, že ten režim komunistickéj skončil konečně, že můžem bejt zase sami. Proč bysme byli pod někým, kdo by se o nás staral?

Jak jste to vnímali, když jste byli pod střediskovou obcí, byla tam nějaká výhoda?

Heleďte se, já jsem byl i ve výboru té střediskové obce...jedna nevýhoda byla v tom, že v té naší vesnici lidi... nikdo nechtěl nic dělat. Apatie. Ne, že by nebyly peníze. Kdyby se chtělo dělat, ta středisková obec by nám bývala nějaký peníze dala, ale ono se nechtělo dělat. Ale když jsme se tehdy odtrhli, tak najednou to bylo úplně jinak, ti lidi dělali a udělali jsme tady spoustu věcí a jo, úplně to bylo jiné...radost. To jsem poznal, úplný výstřel.

Najednou tam byla svoboda?

Ano. Najednou měli zájem vo to dění, aby se něco postavilo.

Jsem z malé osady, která má asi 80letou historii samostatnosti, ale v návaznosti na postupující integraci JZD byla nejprve připojena k jedné menší obci a pak spolu s ní k ještě větší...

Ano, to tady bylo taky, to jsme si také prožili.

Po revoluci se udělal jeden krok zpět a osada se odpojila od větší obce. Zůstala ale součástí té menší obce a po 25 letech od revoluce má nízkou volební účast, lidé z té naší osady až na výjimky se tam v obci moc neúčastní ani kulturních akcí, cítím tu také nezájem, takovou apatii.

To já mám opak. Já mám účast ve volbách 86 %! To v nich možná zůstalo z toho komunismu, ta povinnost (smích). Kromě těch úplně starých, co je mají rodiny ve městě, to všechno mi tam jinak jde...jak je nás málo, tak i jeden volič dělá hodně procent.

Vlastní obec jako taková nějaké pozemky na stavbu domků?

Ne. Lesy také málo. Tři čtvrtě hektarů. Je to škoda,

kdo má lesy, ten má peníze, je za vodou. Máme uzemní plán, ale vesnice je kruhová a každý má zahradu, tak se to dalo do územního plánu ty zahrady, kdyby si chtěl někdo postavit, ale ti zájemci by si pozemek museli odkoupit od těch vlastníků.

Byl od té doby na vás nátlak, abyste se znova k někomu připojili?

Ne, ne, ne, ne, nebyl. Ani do dneška, i když jsme takhle malí.

A kolik musí mít zastupitelstvo minimálně členů?

Pět.

Jako pan starosta máte úřední hodiny jednou za týden?

Ne, nemám, po dohodě..., mám doma kancelář svoji, kdykoliv může kdokoliv za mnou přijít.

A jaký je váš rozpočet?

Tak úplně na začátku jsem skoro neměl ani na světlo. Před těmi 10 lety 200 tisíc, opravila se kaplička, dělali jsme cestu třeba po kouskách, po 50 metrech. Letos půl miliónu.

A kolik u vás platí lidé poplatky za psy a popelnice?

Za ty psy to bylo 50,-, ale těch moc není, tak jsme to zrušili. Lidé platí 400 korun za popelnici, za jednu chalupu.

Neplatí se poplatky za každou osobu?

Ne, měl jsem tu kontrolu z ministerstva, tak mi to poradili podle jiné vyhlášky.

Přeji Vám, ať Vám to tam funguje, abyste nevyhynuli a abyste byla vesnice dlouhověkových, stoletých lidí. Děkuju za rozhovor.

(Rozhovor, který proběhl za krutého kdákání v pozadí, byl autorizován.)

Recept: řepný kvas

Žádný ukrajinský domov nebyl nikdy bez svého "řepného kvasu". Kvas byl vždycky po ruce a připraven, když se měla příjemná, kyselá chuť přidat do polévek a kyselých zálivek."

Přinášíme zde recept na jednoduchý

kvašený zdravý nápoj, který má tradici třeba na Ukrajině a v Rusku. Patří mezi tonika (posilující prostředky) určené k postění nebo detoxikaci. Šťáva z červené řepy je i hlavní složkou tzv. Breussovy léčby rakoviny, pomocí které se dá bojovat o život - na vyhladovění nádorů. Jde o zeleninové šťávy a bylinkové čaje. Řepný kvas se doporučuje používat:

- v době akutního onemocnění (horečka, bolení v krku atd.) jako zdroj železa a blahodárných bakterií
- na pravidelnou stolici
- proti artróze
- kvasem se může zapíjet každé jídlo, díky svým enzymům ho pomáhá lépe trávit
- na jakékoliv trávicí obtíže
- při chronickém únavovém syndromu

Tělo člověka s chronickým únavovým syndromem své dané množství životní energie již nejspíš vyčerpalo stresem, životním stylem s nedostatkem pravidelného spánku bez umělých světel v čase, který nám i slepicím naordinovala příroda. Snad mu tedy osvěžující "tradiční výživný pramínek" onu studánku životní energie pomůže znovu naplňovat.

Co potřebujeme na 1,9 l:

3 střední nebo velké řepy v biokvalitě, oloupané a nahrubo nakrájené
 1/4 (60 ml) šálku tekuté syrovátky - ideálně z přípravy nepasterovaného sýra či tvarohu - jinak by bakterie mléčného kvašení, které nežijí jen v mléce, ale jsou všude kolem, byly kaput...(k dostání od lidí, co chovají mléčný skot či kozy)
 1 polévková lžice mořské soli (může být až o 20 % slabší než běžná, ale má více minerálů)
 voda

Syrovátka a sůl se do receptu údajně přidává i proto, aby se minimalizovalo alkoholové kvašení a zvýšilo mléčné. Do kvasu lze přidat i struček česneku...

Tento nápoj se cení pro své léčivé vlastnosti a jako pomocník s trávením. Řepa je prostě plná živin. 1dcl sklenička ráno a večer je vynikajícím krevním tonikem, čistí játra a je dobrou léčbou na ledvinové kameny a jiné neduhy. Řepný kvas se může také použít místo octa na salátové dresinky a přidávat do polévek.

Dejte řepu, syrovátku a sůl do 1,9 l skleněné nádoby. Přidejte vodu, abyste nádobu naplnili. Dobře

promíchejte a dobře utěsněte. Nechte při pokojové teplotě po 2 dny a poté přemístěte do lednice.

Když se většina tekutiny vypije, můžete nádobu naplnit vodou a nechat při pokojové teplotě další 2 dny. Výsledná várka bude slabší než první. Po druhé várce řepu vyhodte a začněte znova. Můžete si ale nechat trochu tekutiny a použít ji jako očkovací látku místo syrovátky.

Poznámka: Při přípravě řepného tonika nepoužívejte strouhanou řepu. Když se nastrouhá, řepa vylučuje příliš mnoho šťávy, což vede k příliš rychlému kvašení, které podporuje spíš tvorbu alkoholu než kyseliny mléčné.

Nahoře pak plavou takové pěnové bublinky a čím starší, tím kyselejší je to a lepší.

Recept je přeložen a upraven dle knihy *Nourishing Traditions: The Cookbook that Challenges Politically Correct Nutrition and Diet Dictocrats* (Vyživující tradice: Kuchařka, která je výzvou pro politicky korektní výživu a diktátory ve stravování)

Dětský koutek

Paní zebro, na slovíčko, kde jste koupila to tričko? Nekoupila, dostala, nosím ho už od mala.

Anglický koutek

common sense /konn sens/ - zdravý selský
 village /vilidž/ - vesnice
 countryside /katrisajd /- venkov
 husbandry /hazbndri/ - hospodářství
 house /haus/ - dům
 cottage /kotidž/ - chalupa
 home /houm/ - domov
 barn /barn/ - stodola
 shed /šed/ - chlív
 husbandry /hazbndri/ hospodářství
 goose /gús/ - husa
 geesling /gízling/ - house
 beet /bít/ - řepa
 whey /wej/ - syrovátka
 gossip /gosip/ - drb, kleveta
 country bumpkin /kantri bampkin/ - vesnický balík,
 nemehlo

Vtip

Upozorňujeme družstevníky, že již třetí den je na návsí fůra hnoje. Nebude-li odstraněna, vloží se do toho národní výbor.